

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**Χαιρετισμός Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού Δρ. Κώστα Χαμπιαούρη
στην Δημοσιογραφική Διάσκεψη «Θεόδουλος Καλλίνικος, Άρχων Πρωτοψάλτης της
Εκκλησίας της Κύπρου, 15 χρόνια από την εκδημία του»**

**Τετάρτη, 12 Δεκεμβρίου 2018, 11.00 π.μ.
Αίθουσα εκδηλώσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού**

Αισθάνομαι μεγάλη ικανοποίηση και συγκίνηση ταυτόχρονα, γιατί η σημερινή συνέντευξη Τύπου εδώ, στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, γίνεται το εφελτήριο για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων που στόχο έχουν να τιμηθεί ένα μεγάλο τέκνο της ιδιαίτερης πατρίδας μας Κύπρου, το οποίο προσέφερε πολλά στη βυζαντινή και λαϊκή μουσική παράδοσή της, στον πολιτισμό της, και συνέβαλε στους αγώνες για την εθνική δικαίωση και την πνευματική πρόοδό της. Οι εκδηλώσεις που προγραμματίζονται προς τιμή του έχουν μεγάλη σημασία, γιατί θα αποδοθούν οι οφειλόμενες τιμές σ' αυτόν, που αναδείχθηκε αξίως Άρχοντας Πρωτοψάλτης της Εκκλησίας της Κύπρου και ο ακούραστος σκαπανέας και ερμηνευτής της μουσικοποιητικής παράδοσής μας.

Ο αείμνηστος Θεόδουλος Καλλίνικος, ο άρχοντας πρωτοψάλτης των ψυχών μας, με μια λαμπρή, μοναδική και ανεπανάληπτη προσφορά στην κυπριακή εκκλησία, τη βυζαντινή μας παράδοση και την κυπριακή παραδοσιακή μουσική, γεννήθηκε στις αρχές του αιώνα μας, στις 5 Μαΐου του 1904, στο κατεχόμενο σήμερα Λευκόνοικο. Έχοντας ως πολύτιμο εφόδιο την ευχή της μητέρας του *«Άρχοντα τζαι προκομμένο να σε δω γιε μου»*, ξεκίνησε την πορεία του, καλλιεργώντας το μουσικό του ταλέντο κοντά σε ανθρώπους που τον στήριξαν και τον ενθάρρυναν στα πρώτα βήματά του. Καθοριστικό ρόλο είχε η μαθητεία του κοντά στον αείμνηστο δάσκαλο της Βυζαντινής Μουσικής και Άρχοντα Πρωτοψάλτη της Εκκλησίας της Κύπρου Στυλιανό Χουρμούζιο, το έργο του οποίου συνέχισε με μοναδικό ζήλο και αφοσίωση. Σπούδασε, επίσης, μουσική στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών κοντά στον Μανώλη Καλομοίρη, τον Ιωάννη Σακελλαρίδη και άλλους εξέχοντες μουσικούς της εποχής εκείνης.

Το 1929 διορίστηκε ψάλτης του Αρχιεπισκόπου Κυρίλλου του Γ'. Από το 1934 ως τον Ιανουάριο του 2004 υπηρέτησε με μοναδική ευσυνειδησία και αφοσίωση την εκκλησία, αρχικά ως ιεροψάλτης στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Ιωάννη, και από το 1977 ως Άρχοντας Πρωτοψάλτης της Εκκλησίας της Κύπρου, τίτλο που του απένειμε η Ιερά Σύνοδος, σε ένδειξη εκτίμησης και αναγνώρισης για τη μεγάλη προσφορά του.

Έζησε από κοντά όλες τις δραματικές στιγμές που σημάδεψαν τη σύγχρονη ιστορία της μικρής μαρτυρικής μας πατρίδας: την Αγγλοκρατία, τον ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59, την ανεξαρτησία, την τραγωδία του 1974, την προσφυγιά και τη συνεχιζόμενη κατοχή. Δεν ήταν αμέτοχος και απλός θεατής. Αλλά, με τον δικό του καθημερινό πνευματικό αγώνα και την ανεπανάληπτη προσφορά του, συνέβαλε τα μέγιστα στη γενικότερη προσπάθεια του λαού μας να κρατηθεί σε τούτο τον ιστορικό χώρο και να αναδείξει και να διατηρήσει ανόθευτη και αλώβητη την πολιτιστική του ταυτότητα και κληρονομιά, μέσα σε πολύ δύσκολες και αντίξοες συνθήκες.

Η συμβολή του στη βυζαντινή μουσική υπήρξε πολύ σημαντική, μοναδική θα μπορούσαμε να πούμε για τα δεδομένα του τόπου μας. Από το 1924 ίδρυσε Σχολή Βυζαντινής Μουσικής, από την οποία αποφοίτησαν δεκάδες ιεροψάλτες που υπηρετούν μέχρι και σήμερα στους ιερούς ναούς μας. Για πολλά χρόνια δίδασκε, επίσης, τη Βυζαντινή Μουσική στους φοιτητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Εξέδωσε ταυτόχρονα δεκαεννιά τόμους βιβλίων με βυζαντινή μουσική και εκκλησιαστικούς ύμνους, που αποτελούν μια εξίσου σημαντική κατάθεση και συμβολή του αείμνηστου Θεόδουλου Καλλίνικου στη βυζαντινή μουσική, που τόσο πολύ αγάπησε και υπηρέτησε ως την ύστερη ώρα της ζωής του.

Το έργο του «Κυπριακή Λαϊκή Μούσα», στο οποίο ο ίδιος συγκέντρωσε και κατέγραψε, ύστερα από επίπονη και πολύχρονη έρευνα και προσπάθεια, τα κυπριακά δημοτικά μας τραγούδια, θεωρείται μέχρι σήμερα η σημαντικότερη συμβολή στη διατήρηση, διάσωση και προβολή της κυπριακής μουσικής παράδοσης και κληρονομιάς. Με την προσπάθειά του για συλλογή και καταγραφή των κυπριακών δημοτικών τραγουδιών και χορών, η οποία άρχισε ήδη από το 1924 και διήρκεσε περίπου είκοσι χρόνια, ο Θεόδουλος Καλλίνικος έγινε ο πρωτοπόρος θεμελιωτής και κήρυκας της μουσικής παράδοσης του τόπου μας. Το έργο αυτό είναι μια ανεπανάληπτη προσφορά προς την Κύπρο, για την οποία δικαιολογημένα νιώθουμε την ανάγκη, τούτη την ώρα να του εκφράσουμε την απέραντη ευγνωμοσύνη μας.

Για την όλη προσφορά του και για τη συμβολή του στη διάσωση και διάδοση του διφυούς προγονικού μας θησαυρού, της Βυζαντινής και Δημοτικής μας μουσικής, στη διάρκεια της μακράς επίγειας ζωής του ευτύχησε να γνωρίσει πολλές τιμητικές διακρίσεις από διάφορους φορείς. Αναφέρουμε τον Έπαινο της Ακαδημίας Αθηνών το 1978, τον Χρυσό Σταυρό του Οικουμενικού Πατριαρχείου το 1986 και το Αριστείο Γραμμάτων και Τεχνών της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1993.

Ο Θεόδουλος Καλλίνικος μπορεί να μην είναι πια μαζί μας, έχει όμως ήδη πάρει τη μόνιμη θέση του στην ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό της Κύπρου. Μέσα στα εκατό χρόνια ζωής του είχε εκπληρώσει στο ακέραιο τον προορισμό του ως άνθρωπος και ως πνευματικός εργάτης. Η πνευματική κληρονομιά την οποία άφησε στις επόμενες γενιές θα

αποτελεί στην ιστορία και την παράδοση του κυπριακού ελληνισμού φωτεινό ορόσημο και μοναδική πηγή αυτογνωσίας και παραπέρα δημιουργικής αναζήτησης.

Η καταξιωμένη δημιουργική προσφορά του, που μας έχει κληροδοτήσει, θα αποτελεί για πάντα σημείο αναφοράς για όλες τις επερχόμενες γενεές.